

Αθήνα, 22-4-2013

Αρ. Πρωτ. 16

- Προς:** 1) την κα. Γενική Επίτροπο της Επικράτειας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων
2) την κα. Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών
3) την κα. Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών

- Κοιν.:** 1) Ομοσπονδία Δικαστικών Υπαλλήλων Ελλάδος
2) Ένωση Διοικητικών Δικαστών

Κατόπιν της από 11-4-2013 συναντήσεως του Συλλόγου μας με τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, και σχετικά με ερώτησή μας για νεότερες εξελίξεις που αφορούν τους δικαστικούς υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σας παραθέτουμε την απάντηση του κ. Υπουργού σε αντίστοιχο ερώτημα που τέθηκε στη Βουλή από τον κ. Πανούση.

Για το Δ.Σ. του Σ.Δ.Υ.Δ.Δ.Α.

Η Πρόεδρος

Η Γεν. Γραμματέας

Ιωάννα Κατσούλα

Φωτεινή Ροζή

(Απάντηση Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση 1283/8.4.2013)

Θα συζητηθεί τώρα η με αριθμό 1283/8-4-2013 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α΄ Αθήνας της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Ιωάννη Πανούση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τα προβλήματα από την τοποθέτηση υπαλλήλων στις Δικαστικές Υπηρεσίες με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου. Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υπουργός κ. Ρουπακιώτης.

Κύριε Πανούση, έχετε το λόγο για δυο λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σύμφωνα με το άρθρο 92 του Συντάγματος οι δικαστικοί υπάλληλοι είναι μόνιμοι και προσλαμβάνονται κατόπιν επιτυχίας τους σε έναν ανάλογο ειδικό διαγωνισμό που γίνεται γι' αυτούς.

Παρ' όλα αυτά, έγινε απόπειρα με το ν.3917/2011 να μεταφερθούν στις Δικαστικές Υπηρεσίες υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αλλάζοντας την εργασιακή τους σχέση και μετατρέποντάς την σε δημοσίου δικαίου.

Επειδή, όμως, αυτό ήταν πρόδηλα αντισυνταγματικό, με το ν. 3920/2011 πάλι μεταφέρθηκαν περισσότεροι από εκατό υπάλληλοι ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ), ορκιζόμενοι σε κάποιες υπηρεσίες ως τακτικοί δικαστικοί υπάλληλοι, χωρίς ωστόσο να καλύπτονται από τις προϋποθέσεις του Συντάγματος και του νόμου, και συγκεκριμένα του ν. 2812/2000, του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, και ειδικά ως προς τα ηλικιακά όρια διορισμού, εφόσον για την εξέλιξή τους ακόμη χρησιμοποιείται ο ν. 3917/2011.

Πέρα από την παραβίαση του Συντάγματος, με τη συγκεκριμένη απόφαση παραβιάστηκε και η υπάρχουσα νομολογία –αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας 4930/1996 Γ΄ Τμήμα και 1751/1997 Γ΄ Τμήμα- και αγνοήθηκε ομόφωνη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους του 1991 –αριθμός γνωμοδότησης 789/1991 Β΄ Τμήμα 2/12/1990- για όμοια περίπτωση.

Να σημειωθεί ότι η τοποθέτηση των προαναφερθέντων υπαλλήλων και η συμμετοχή τους σε συνθέσεις δικαστηρίων και σε πράξεις κοινοποίησης κλητηρίων θεσπισμάτων και κλήσεων, δημιουργεί σε μεγάλο αριθμό υποθέσεων σοβαρά ζητήματα ακύρωσης.

Εάν, δε, η πρακτική αυτή συνεχιστεί με την τοποθέτηση και άλλων τέτοιων υπαλλήλων, τότε υπάρχει κίνδυνος αλλοίωσης της Γραμματείας των δικαστηρίων σε βαθμό που να μη γνωρίζει πλέον κανείς ποια απόφαση είναι άκυρη και ποια όχι.

Είναι δε απορίας άξιο για ποιο λόγο ακολουθείται η συγκεκριμένη πρακτική, τη στιγμή που υπάρχουν επιτυχόντες του ανάλογου ειδικού διαγωνισμού του 2008, οι οποίοι δεν προσλαμβάνονται.

Κατόπιν τούτων, σας ρωτώ, κύριε Υπουργέ: Προτίθεται το Υπουργείο να αναλάβει πρωτοβουλίες για την εξομάλυνση αυτής της προφανώς θεσμικά προβληματικής κατάστασης που έχει δημιουργηθεί στο χώρο των δικαστικών υπαλλήλων;

Για ποιο λόγο δεν προωθούνται οι διαδικασίες πρόσληψης και τοποθέτησης των επιτυχόντων του ειδικού διαγωνισμού του 2008, εφόσον τα γεγονότα καταδεικνύουν την ύπαρξη σοβαρών προβλημάτων υποστελέχωσης στις Γραμματείες των δικαστηρίων;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός για τρία λεπτά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πανούση, η κατάσταση στα δικαστήρια –ή και στα δικαστήρια- από άποψη πληρότητας των θέσεων και κάλυψης αναγκών από υπαλλήλους σας είναι γνωστή.

Καμιά φορά οι αριθμοί κουράζουν, αλλά είναι και αναγκαίοι. Εγώ θα επιλέξω να αναφερθώ σε ποσοστά.

Σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η σχέση δικαστή με δικαστικούς υπαλλήλους είναι ένας προς τρεισήμισι ή ένας προς τέσσερις. Στην Αγγλία είναι ένας προς δέκα.

Στην πατρίδα μας, στα μεν πολιτικά δικαστήρια, αν θέλαμε να συγκρίνουμε υπηρετούντες δικαστές με υπηρετούντες υπαλλήλους, στον κλάδο πολιτικής δικαιοδοσίας, στα πολιτικά, είναι

1 προς 1,8. Στα διοικητικά είναι 1 προς 1,2 και στο Συμβούλιο Επικρατείας είναι 1 προς 2. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι είναι δραματική η κατάσταση.

Θα σας πω ένα παράδειγμα: Στο Εφετείο Αθηνών οι υπάλληλοι που υπηρετούν είναι λιγότεροι από τις Έδρες που κάθε φορά γίνονται και διακόπτονται από τη μια Έδρα για να ανέβουν στην άλλη, για να καλύψουν μια περιστασιακή ανάγκη, για να ξανακατέβουν από εκείνη την Έδρα και να ανέβουν σε μιαν άλλη Έδρα. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και σε άλλους δικαστικούς σχηματισμούς.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης όσον αφορά την κατάσταση αυτή που βρήκε, χωρίς να υπαινίσσεται παραλείψεις αμέσως προηγούμενων από εμένα Υπουργών, προσπαθεί μέσα στα πλαίσια του νόμου να αποκτήσει προσωπικό, είτε με την υλοποίηση του διαγωνισμού, στον οποίο αναφερθήκατε, είτε να αντλήσει προσωπικό από τη διαδικασία της κινητικότητας.

Σε υλοποίηση ακριβώς αυτού του διαγωνισμού είχε εγκριθεί ο διορισμός πενήντα υπαλλήλων: τριάντα υπαλλήλων ΠΕ και είκοσι ΔΕ. Ο διαγωνισμός αυτός –επαναλαμβάνω– αρχίζει να υλοποιείται για πενήντα υπαλλήλους και επιπλέον, με δική μας διάταξη, την οποία εισηγηθήκαμε στη Βουλή και η Βουλή ψήφισε, παρατείνεται η υλοποίηση του διαγωνισμού μέχρι 31-12-2013. Οι πενήντα αυτοί υπάλληλοι ακόμα δεν έχουν τοποθετηθεί. Για λόγους νομοτεχνικούς επιστράφηκε από το Εθνικό Τυπογραφείο και βρίσκεται ήδη στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Εμείς παράλληλα ζητήσαμε την πρόβλεψη για κάλυψη των αποδοχών των πενήντα υπαλλήλων και πιστεύω ότι πολύ-πολύ σύντομα αυτοί θα κληθούν να δηλώσουν την προτίμησή τους και να τοποθετηθούν.

Αυτά ως προς τους υπαλλήλους με την έννοια, όπως είπατε, του άρθρου 92 του Συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Το λόγο έχει ο κ. Πανούσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ: Κύριε Υπουργέ, συμφωνώ με αυτά που λέτε, αλλά οι δικαστικοί υπάλληλοι αποτελούν μια ιδιαίτερη κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων λόγω του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 92. Αποτελούν μέλη της σύνθεσης του δικαστηρίου και σε ένα μεγάλο βαθμό, τόσο από την παρουσία τους όσο και από το έργο τους εξαρτάται η εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων. Αυτή η διαπίστωση προκύπτει και από την ίδια τη νομολογία, που αναγνωρίζει την ιδιαιτερότητα του έργου τους.

Μπορώ να κατανοήσω την υπάρχουσα δυσκολία λόγω της κρίσης και των συμπεφωνημένων με τους δανειστές μας σε ό,τι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου τομέα. Όμως από το άλλο μέρος δεν μπορούμε να πάμε και στη λογική του να βάζουμε τα πάντα και τους πάντες οπουδήποτε, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι δεν μπορούμε να χρησιμοποιούμε τη μέθοδο των μετατάξεων και της κάλυψης των κενών σε όλους ανεξαιρέτως τους τομείς του δημοσίου, παραγνωρίζοντας ενδεχόμενες ιδιαιτερότητες συγκεκριμένων κλάδων, όπως για παράδειγμα αυτού των δικαστικών υπαλλήλων. Και το επιπρόσθετο πρόβλημα εδώ είναι ότι οι συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες του κλάδου συνδέονται με θέματα εγκυρότητας των δικών.

Αυτό που συμβαίνει με τους δικαστικούς υπαλλήλους το έχουμε δει να συμβαίνει τώρα τελευταία και σε άλλες περιπτώσεις. Με στόχο να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις των δανειακών μας συμβάσεων νομοθετούμε με μια λογική μπαλώματος. Προσπαθούμε να διορθώσουμε όπως-όπως τα προβλήματα που έχουμε μπροστά μας. Όμως, τα προβλήματα αυτά, καθώς αδιαφορούμε για τη θεσμική ορθότητα των αποφάσεών μας, τελικά δημιουργούμε τον κίνδυνο να τα βρούμε μπροστά μας στο μέλλον, θεωρώντας ότι τα λύσαμε στο παρόν.

Κι εδώ ακριβώς έχουμε μια τέτοια περίπτωση. Μετατάσσονται, μετακινούνται, κινούνται –όπως θέλετε πείτε το- υπάλληλοι με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ορκίζονται και μετατρέπονται σε τακτικούς δικαστικούς υπαλλήλους με σχέση δημοσίου δικαίου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η σωρεία των προβλημάτων που έχει αυτή η λύση, τα οποία είναι και συνταγματικά και νομολογιακά, με αποτέλεσμα να διακινδυνεύουν την εγκυρότητα των δικαστικών αποφάσεων. Με άλλα λόγια προσπαθώντας να λύσουμε το ένα πρόβλημα, δημιουργούμε ένα μεγαλύτερο πρόβλημα.

Πιστεύω ότι ειδικά στο θέμα των δικαστικών υπαλλήλων, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να υπάρξει μια εξαίρεση στον κανόνα των προσλήψεων και να καλυφθούν τα ομολογουμένως μεγάλα κενά που υπάρχουν στο ανάλογο προσωπικό με την πρόσληψη, όπως είπατε, όλου του πίνακα των επιτυχόντων.

Με τον τρόπο αυτό και διασφαλίζουμε τη νομιμότητα και τη συνταγματικότητα των αποφάσεων της πολιτείας, αλλά και διασφαλίζουμε την εγκυρότητα των δικαστικών αποφάσεων, ειδικά σε αυτή την περίοδο, μάλιστα, που όλοι επιδιώκουμε όσο τίποτε άλλο την εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων και την ταχύτατη και ορθή απονομή της δικαιοσύνης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δραγασάκης): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός για τη δευτερολογία του.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Κύριε Πανούση, συμφωνώ με τη θεσμική σας άποψη ότι οι ανάγκες στους δικαστικούς υπαλλήλους πρέπει να καλυφθούν από το διαγωνισμό, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη, με τις αναφορές που σας είπα, δηλαδή ότι ζητήσαμε την παράταση ισχύος του πίνακα.

Ωστόσο, επαναλαμβάνω ότι η κατάσταση στα δικαστήρια είναι δραματική και εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήσουμε ανθρώπους, κόσμο από οπουδήποτε και αν προέρχεται, για να καλύψει μια σειρά αναγκών στη λειτουργία των δικαστηρίων. Αυτό πρέπει να σας πω -και το ξέρετε- ότι ισχύει από το 1992 - 1996, όταν απολύθηκαν ή καθ' οιονδήποτε τρόπο διακόπηκε η εργασία εργαζομένων από την Ολυμπιακή, από το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας, από τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης και από άλλους φορείς. Αυτοί, λοιπόν, καλύπτουν πάγιες ανάγκες των δικαστηρίων. Δεν είναι μόνο οι δικαστικοί γραμματείς που ανεβαίνουν στην Έδρα, αλλά είναι και άλλοι που καλύπτουν ποικίλες ανάγκες των δικαστηρίων. Έτσι, λοιπόν, αυτές οι διατάξεις ενεργοποιούνται και υλοποιούνται μαζί με τις πρόσθετες του 2010 και 2012.

Σήμερα στα δικαστήρια κύριε Καθηγητά, κύριε Πανούση, υπηρετούν στα πολιτικά δικαστήρια πενήντα έξι ΙΔΑΧ, της κατηγορίας την οποία αναφέρατε, και είκοσι εννέα στα διοικητικά δικαστήρια και στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Καλύπτουν -επαναλαμβάνω- λειτουργικές ανάγκες. Οι δικαστικοί υπάλληλοι, με την έννοια που είπατε, καλύπτουν και τα καθήκοντα του γραμματέα της Έδρας.

Ωστόσο, επιτρέψτε μου να σας αναφέρω κάτι που γνωρίζετε, ότι σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν.1756/1988 περί του Οργανισμού των Δικαστηρίων, εάν λείπουν γραμματείς ή αν είναι αδύνατη η κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης, μπορεί ο διευθύνων δικαστής στο δικαστήριο να αναθέσει προσωρινά καθήκοντα σε οποιονδήποτε ημεδαπό κρίνει ότι μπορεί να τα ασκήσει. Μιλάμε για προσωρινά καθήκοντα.

Ας προσθέσω, αν μου επιτρέπετε, ότι μέχρι τώρα τουλάχιστον δεν γνωρίζω να έχει υπάρξει πρόβλημα ακυρότητας της διαδικασίας εκ του γεγονότος ότι έχει συμμετάσχει στην όποια -επαναλαμβάνω- διαδικασία προερχόμενος από τους φορείς που είπα ή χαρακτηριζόμενος ως ΙΔΑΧ υπάλληλος, ο οποίος συμμετείχε στη διαδικασία των δικαστηρίων.

Πρέπει να τονίσω με ιδιαίτερη έμφαση -επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε- πρώτον, ότι αναμένουμε τριακόσιους τριάντα πέντε ΙΔΑΧ από τη διαδικασία κινητικότητας του Υπουργείου.

Θα είναι πολύ κοντά το χρονικό σημείο υλοποίησης ακριβώς αυτής της απόφασης εφαρμογής του νόμου. Θέλω να υπενθυμίσω τη δυσκολία να προσλαμβάνουμε νέους, παρ' ότι εμείς προβλέψαμε να παραταθεί η ισχύς –επαναλαμβάνω- του παλαιού διαγωνισμού.

Τέλος, φεύγουν και από το Υπουργείο Δικαιοσύνης με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων γιατί φοβούνται, καθώς, πέραν των άλλων -είναι η τελευταία φράση, κύριε Πρόεδρε- βρίσκόμεστε ή βρίσκονται πολλοί υπό τη φοβία ή τον τρόμο των επιόρκων υπαλλήλων.

Θέλω να καταθέσω με πολύ σεβασμό στο Ελληνικό Κοινοβούλιο το εξής. Όσο είσαστε εσείς αντίθετοι, είμαι και εγώ αντίθετος να συνεχίζουν να ασκούν καθήκοντα όποιοι έχουν παραβιάσει το νόμο, είτε έχουν διαπράξει ποινικά αδικήματα είτε πειθαρχικά παραπτώματα. Όμως, από το σημείο αυτό μέχρι να χαρακτηρίσουμε τις πάσες και τους πάντες επιόρκους, μου δίνεται η δυνατότητα να σκεφτώ, χωρίς να δαιμονοποιώ την κατάσταση, ότι δημιουργούμε ένα ψυχολογικό κλίμα επιόρκων, που εγώ στα όσα χρόνια ασκώ τη δικηγορία –επιτρέψτε μου να πω- με τέτοια ένταση πρώτη φορά το ακούω να δημιουργείται ένα ψυχολογικό κλίμα που αποβαίνει σε βάρος της ευρυθμίας της διοίκησης και της ηρεμίας των ίδιων των υπαλλήλων. Ας μιλήσουμε, λοιπόν, για εκείνους που παρανόμησαν και διέπραξαν ποινικά αδικήματα ή βαριά πειθαρχικά παραπτώματα. Αυτοί δεν έχουν θέση στο δημόσιο. Ας αποφύγουμε, όμως, αυτόν τον τρόμο των επιόρκων, διότι δημιουργεί κακό και στη δημόσια διοίκηση, αλλά και στην ηρεμία εκτέλεσης των καθηκόντων των υπαλλήλων.

Ευχαριστώ.